

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia SA Mirosław Ziąja

Protokolant: Damian Krzywda

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach Iwony Matuszewicz

po rozpoznaniu w sprawie:

1. **A. W. podejrzanej o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne;**
2. **W. Z. podejrzanego o przestępstwo z art. art. 258 § 1 k.k. i inne;**
3. **Z. W. podejrzanego o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne;**
4. **G. K. podejrzanego o przestępstwo z art. 258 § 3 k.k. w zw. z art. 258 § 1 k.k. i inne;**
5. **P. J. podejrzanego o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne.**

wniosków Zastępcy Prokuratora Okręgowego w Katowicach z dnia 22 sierpnia 2020 roku, sygn. akt PO III Ds. 28.20, w przedmiocie przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

postanowił:

1. na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 4 k.p.k. i art. 263 § 4b k.p.k. uwzględnić wniosek prokuratora i przedłużyć wobec podejrzanej A. W. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 20 września 2019 roku, sygn. akt VII Kp 305/19, do dnia 11 grudnia 2020 roku, godz. 13:45;
2. na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 oraz § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 4 k.p.k. i art. 263 § 4b k.p.k. uwzględnić wniosek prokuratora i przedłużyć wobec podejrzanego W. Z. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 20 września 2019 roku, sygn. akt VII Kp 308/19, do dnia 11 grudnia 2020 roku, godz. 13:55;
3. na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 4 k.p.k. i art. 263 § 4b k.p.k. uwzględnić wniosek prokuratora i przedłużyć wobec podejrzanego Z. W. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 20 września 2019 roku, sygn. akt VII Kp 307/19, do dnia 11 grudnia 2020 roku, godz. 13:55;
4. na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 oraz § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 4 k.p.k. i art. 263 § 4b k.p.k. uwzględnić wniosek prokuratora i przedłużyć wobec podejrzanego G. K. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 20 września 2019 roku, sygn. akt VII Kp 306/19, do dnia 11 grudnia 2020 roku, godz. 13:55;
5. na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k. w zw. z art. 263 § 4 k.p.k. i art. 263 § 4b k.p.k. uwzględnić wniosek prokuratora i przedłużyć wobec podejrzanego P. J. środek zapobiegawczy w postaci

tymczasowego aresztowania, zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 20 września 2019 roku, sygn. akt VII Kp 304/19, do dnia 11 grudnia 2020 roku, godz. 18:30.

UZASADNIENIE

Wnioskami z dnia 22 sierpnia 2020 roku, Zastępca Prokuratora Okręgowego w Katowicach wystąpił w trybie art. 263 § 4 k.p.k. o przedłużenie wobec podejrzanych A. W., W. Z., Z. W., G. K. oraz P. J. tymczasowego aresztowania na dalszy czas oznaczony. W uzasadnieniu wniosków prokurator wskazał, iż po stronie podejrzanych w dalszym ciągu aktualne pozostają przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego, zarówno ogólna, jak i szczegółowa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Wnioski prokuratora zasługują na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że ocena zgromadzonego w toku niniejszego postępowania przygotowawczego materiału dowodowego wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanych zarzucanych im czynów, co materializuje w realiach niniejszej sprawy przesłankę ogólną stosowania wszystkich środków zapobiegawczych z art. 249 § 1 k.p.k. Wskazują na to m.in. dowody w postaci zeznań świadków oraz protokoły oględzin monitoringu, czy obszernej dokumentacji pozyskanej od pokrzywdzonych podmiotów (której szczegółowe wymienienie, z uwagi na mnogość zarzucanych podejrzany czynów byłoby niecelowe). Jednocześnie nie może ująć uwadze, iż podejrzani podczas ostatnich przesłuchań przyznali się do większości zarzucanych im czynów. Oczywiście przy tym jest, że ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie jest stanowcza, a sąd orzekający w przedmiocie stosowania środków zapobiegawczych nie rozstrzyga w kwestii winy i sprawstwa podejrzanych, gdyż do tego uprawniony będzie dopiero sąd meriti, oczywiście w przypadku wniesienia przez oskarżyciela publicznego aktu oskarżenia. Natomiast w aktualnym stanie sprawy analiza i ocena zgromadzonego materiału dowodowego, dokonana dla potrzeb niniejszego postępowania incydentalnego uprawnia do przyjęcia, iż przesłanka ogólna z art. 249 § 1 k.p.k., pozostaje dalej aktualna w stosunku do wszystkich podejrzanych.

Ponadto, wobec A. W., W. Z., Z. W., G. K. oraz P. J. spełnione są także przesłanki szczególne uzasadniające stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania określone w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k.

Przed wszystkim podkreślenia wymaga, że przesłanka ujęta w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., a mianowicie, że podejrzani będą nakłaniali do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniali postępowanie, nadal występuje w realiach niniejszej sprawy, zwłaszcza, że podejrzani mieli się dopuścić szeregu przestępstw w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. W orzecznictwie wyrażony jest pogląd, który podziela również tutaj. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie, że przynależność podejrzanego do zorganizowanej grupy przestępczej, ze względu na istniejące z założenia w takiej grupie powiązania, przepływ informacji, jak również istniejącą pomiędzy jej członkami swego rodzaju solidarność, sprawia, że obawa mactwa rysuje się całkiem realnie, gdyż podejrzany pozostając na wolności miałby nieograniczone możliwości podejmowania kontaktów z innymi osobami, w tym nakłonienia do składania fałszywych zeznań i wyjaśnień oraz uzgodnienia wspólnych wersji wydarzeń, korzystnych zarówno dla nich, jak i dla siebie samego. (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 września 2017 r., sygn. akt II AKz 353/17, LEX nr 2521584). Podkreślić trzeba również, że wspomniana obawa jest dodatkowo wzmocniona w stosunku do podejrzanego G. K. tym, iż zarzucono mu założenie i kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą, której działalność jest przedmiotem niniejszego śledztwa.

Na aprobatę zasługuje również argumentacja prokuratora odnośnie występowania w stosunku do podejrzanych podstawy szczególnej stosowania środków zapobiegawczych z art. 258 § 2 k.p.k. Wspomniana przesłanka, zgodnie z powszechnie akceptowanym orzecznictwem, stanowi z kolei samodzielną podstawę stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, wówczas gdy górna granica czynów zarzucanych podejrzany wynosi co najmniej 8 lat i jednocześnie wymiar w danym konkretnym przypadku surowej kary jest realne. Z kolei A. W., W. Z., Z. W., G. K. oraz P. J. oskarżyciel publiczny zarzucił popełnienie przestępstw, które są zagrożone wspomnianą wyżej

sankcją. Jednocześnie mając w polu widzenia okoliczności przedmiotowe, w tym bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości zarzucanych czynów, uprawdopodobnione działanie w ramach zorganizowanej struktury przestępczej, należy sformułować wnioski, że w przypadku potwierdzenia ich sprawstwa i winy, w pełni realnym jest wymierzenie każdemu z nich surowej kary pozbawienia wolności. Jednocześnie z uwagi na to, że wskazana w art. 258 § 2 k.p.k. okoliczność ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, że podejrzani podejmowali w przeszłości konkretne działania w tym kierunku (por. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3.11.2011 r., sygn. akt II AKz 708/11, LEX nr 1102946, KZS 2012/1/73, Prok.i Pr.-wkł. 2012/4/3).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w stosunku do A. W., Z. W. i P. J. zrealizowana została także przesłanka szczególna wymieniona w art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. Pamiętać bowiem trzeba, że przed osadzeniem wymienieni podejrzani nie posiadali stałego miejsca pobytu. Uwzględniając również fakt, iż prowadzili oni nieustabilizowany tryb życia oraz nie wykonywali stałej pracy, a A. W. dodatkowo przez pewien okres czasu mieszkała poza granicami kraju, uznać trzeba, że podejrzani, w razie odstąpienia stosowanego aktualnie wobec nich środka zapobiegawczego, mogą stosunkowo łatwo destabilizować prawidłowy tok toczącego się postępowania karnego w sprawie poprzez ucieczkę bądź ukrycie się, a tymczasowe aresztowanie w aktualnym stanie sprawy jest jedynym środkiem mogącym zabezpieczyć przedmiotowe śledztwo przed takimi obstrukcyjnymi działaniami ze strony A. W., Z. W. i P. J..

Lektura akt sprawy dokonana przez pryzmat przepisu art. 263 § 4 k.p.k. prowadzi do konkluzji, że zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku prokuratora i przedłużenia wobec A. W., W. Z., Z. W., G. K. oraz P. J. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w ekstraordynaryjnym trybie przewidzianym powyższym przepisem. Niniejsze śledztwo, z uwagi na skalę przestępczego procederu będącego jego przedmiotem, niewątpliwie zalicza się do szczególnie zawiłych postępowań, albowiem w jego toku zachodzi konieczność wykonywania skomplikowanych i czasochłonnych czynności dowodowych, polegających m.in. na uzyskiwaniu, a następnie oględzinach szeregu dokumentów dotyczących umów z pokrzywdzonymi podmiotami. Okoliczność ta umożliwia z kolei dalsze przedłużenie najbardziej dolegliwego środka zapobiegawczego wobec podejrzanych, na okres przekraczający 12 miesięcy.

Zaakcentować jednak trzeba, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że rozważanie potrzeby, a zarazem dopuszczalności przedłużania tymczasowego aresztowania musi zamykać się wyłącznie w sferze postawionych podejrzanych zarzutów (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 sierpnia 2008 roku, sygn. akt II AKp 115/08, LEX nr 465061). Z tego też powodu podniesiona przez prokuratora możliwość rozszerzenia zakresu postępowania o kolejne czyny nie może per se przesądzać o zaistnieniu sytuacji, o której jest mowa w przepisie art. 263 § 4 k.p.k. Tym niemniej konieczność przesłuchania podejrzanych wynikająca z uzupełnienia stawianych im zarzutów, a także przeprowadzenie końcowych czynności z podejrzanymi uzasadnia potrzebę uwzględnienia wniesionych w niniejszej sprawie wniosków oskarżyciela publicznego. Jednocześnie dotychczasowy czas stosowanej wobec A. W., W. Z., Z. W., G. K. oraz P. J. izolacji winien skutkować intensyfikacją podejmowanych przez śledczych działań, celem możliwie jak najszybszego zakończenia przedmiotowego śledztwa (przynajmniej w stosunku do podejrzanych, co do których jest to możliwe) i wydaniu merytorycznej decyzji kończącej ten etap procesu. Natomiast w przypadku, gdy organ prowadzący postępowanie nie będzie w stanie go zakończyć we wskazanym w sentencji niniejszego postanowienia okresie, powinien on skupić się przede wszystkim na tych czynnościach dowodowych, które w największym stopniu narażone są na bezprawną ingerencję podejrzanych, i po ich zrealizowaniu rozważyć możliwość zastosowania wobec nich wolnościowych środków zapobiegawczych, aby uniknąć sytuacji, w której naruszone zostałyby prawo pozbawionych wolności podejrzanych do rozpoznania ich sprawy w rozsądnym terminie.

Tym niemniej aktualnie, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter obaw, nasilenie ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania oraz zasadę ultima ratio stosowania najbardziej dotkliwego ze środków zapobiegawczych wobec A. W., W. Z., Z. W., G. K. oraz P. J., uznać należy, iż jedynie tymczasowe aresztowanie w sposób należyty zabezpieczy prawidłowy dalszy etap postępowania przygotowawczego, a zatem nie zachodzi okoliczność z art. 257 § 1 k.p.k.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wobec podejrzanych nie zachodzi również przesłanka negatywna przedłużenia tymczasowego aresztowania, wskazana w art. 263 § 4b k.p.k., zgodnie z którą takiego przedłużenia na okres przekraczający 12 miesięcy nie stosuje się, gdy kara realnie grożąca podejrzanym za zarzucane mu czyny nie przekroczy 3 lat pozbawienia wolności, chyba że konieczność takiego przedłużenia jest spowodowana celowym przewlekaniem postępowania przez podejrzanego, za czym przemawia zarówno wysokość kary grożącej za zarzucone im czyny, w zestawieniu z uprawdopodobnionym sposobem ich działania oraz całokształtem okoliczności przedmiotowych. W konkluzji trzeba uznać, że jeżeli zostanie skierowany akt oskarżenia oraz wykazane sprawstwo i wina podejrzanych to wymierzenie im kary łącznej przekraczającej 3 lata pozbawienia wolności jest wysoce realne.

Dlatego też należało orzec, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Zarządzenia:

- odpis postanowienia wraz z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia zażalenia doręczyć podejrzanym oraz nieobecnym w toku posiedzenia odwoławczego prokuratorowi i obrońcom;
- odpis postanowienia doręczyć informacyjnie dyrektorom jednostek penitencjarnych, w których przebywają podejrzani,
- kal. 7 dni bądź z wpływem.

Katowice, dnia 8 września 2020 roku.